

Lausuntopyyntö: Valtioneuvoston asetus valtionavustuksesta eräille kaupungeille nuorten työllisyyttä edistäviin hankkeisiin vuosina 2026-2028

100/00.04.00/2026

Khall 24.08.2026

Selostus

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää Lausuntopalvelu.fi:ssä lausuntoja ehdotuksesta valtioneuvoston asetukseksi valtionavustuksesta eräille kaupungeille nuorten työllisyyttä edistäviin hankkeisiin vuosina 2026–2028.

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen kevään 2026 kehysneuvottelun linjauksen mukaan hallitus toteuttaa korkean nuorisotyöttömyyden kaupungeissa sekä kuudessa suurimmassa kaupungissa naapurustoihin ja kaupungin eri osiin kohdistuvan pilotin nuorisotyöttömyyden vähentämiseksi.

Asetuksessa ehdotetaan valtionavustukseen oikeutetuiksi kaupungeiksi Espoon, Helsingin, Joensuun, Jyväskylän, Kuopion, Lahden, Oulun, Porin, Tampereen, Turun ja Vantaan kaupunkia, jotka voisivat hakea avustusta 18–29-vuotiaiden työn ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten työllisyyttä edistäviin monialaisen yhteistyön hankkeisiin vuosille 2026–2028. Avustus myönnettäisiin valtionavustuslain (688/2001) 5 §:n 3 momentin mukaisena erityisavustuksena ja kaupungit voisivat käyttää sitä asetuksessa säädetyn tarkoituksen mukaisten hankkeiden järjestämiseen. Valtionapuviranomaisena toimisi Uudenmaan elinvoimakeskus ja maksatuksesta sekä takaisinperinnästä vastaisi Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskus.

Valtioneuvoston asetuksen on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2026 aikana.

Outokummun kaupunki suhtautuu asetuksen tavoitteisiin myönteisesti, mutta pitää asetusluonnoksen soveltamisalan rajausta, valintakriteerien läpinäkyvyyttä ja rahoitusmekanismin rakennetta ongelmallisina.

Outokummun kaupunki esittää työ- ja elinkeinoministeriölle, että:

1. asetuksen perusteluissa esitetään avoimesti ja johdonmukaisesti ne objektiiviset kriteerit, joiden perusteella avustukseen oikeutetut kaupungit on valittu;
2. asetuksen soveltamisalaa laajennetaan tai vaihtoehtoisesti täydennetään erillisellä, avoimeen hakuun ja ennalta määriteltäviin kriteereihin perustuvalla rahoituskanavalla, joka mahdollistaa myös pienten ja keskisuurten rakennemuutoskaupunkien, kuten Outokummun, hakemisen avustukseen silloin, kun asetuksen tavoitteisiin liittyvät edellytykset täyttyvät;
3. asetuksen tavoitteenasettelua täydennetään siten, että se tunnistaa kaupunginosakohtaisen eriytymisen ohella myös kuntatasoisen, rakenteellisen nuorisotyöttömyyden ilmiönä, joka oikeuttaa vastaavaan tukeen;
4. jatkovalmistelussa arvioidaan tarkemmin ja avoimemmin, miten esitetty rajausta suhteutuu perustuslain 6 §:n yhdenvertaisuusperiaatteeseen sekä hyvän hallinnon vaatimuksiin, kun kyse on nimetyille toimijoille suunnatusta erityisavustuksesta.

Tarkempi, asetuksesta annettava lausunto on liitteenä.

Vaikutusarviointi	Ei
Valmistelija	Kaupunkipalvelujen johtaja
Lisätietoja	Kaupunginjohtaja, kaupunkipalvelujen johtaja
Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää antaa liitteen mukaisen lausunnon Valtioneuvoston asetuksesta valtionavustuksesta eräille kaupungeille nuorten työllisyyttä edistäviin hankkeisiin vuosina 2026-2028.

Päätös
